

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Juli 2020.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Ett nyhetsbrev skickas en gång/veckan till prenumeranter. Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbrev på: <https://ki.se/lime/etik-i-praktiken> Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Se fler nyheter på Smer BIOETIKNYTT: <http://www.smer.se/>

Vecka 31

"Medverkan till självmord ger risk att dömas för brott" skriver Fredrik Leijerstam, leg läkare.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/07/medverkan-till-sjalvmord-ger-risk-att-domas-for-brott/>

Ingen vårdsökande ska behöva tvivla på att läkaren har för avsikt att "aldrig skada, om möjligt bota, ofta lindra, alltid trösta", som läkare uttrycker det. Det skriver fyra debattörer i en slutreplik. <https://www.svd.se/sjukvarden-ska-sta-i-livets-tjanst--inte-i-dodens>

"Vi ser en risk för att olika grupper ställs mot varandra" skriver flera debattörer.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/28/vi-ser-en-risk-for-att-olika-grupper-stalls-mot-varandra/>

Ledarlärdom av covid-19 *"Det måste finnas ett varför"*. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/31/ledarlardom-av-covid-19-det-maste-finnas-ett-varfor/>

Två nya uppdrag till Barnombudsmannen med anledning av covid-19.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/07/tva-nya-uppdrag-till-barnombudsmannen-med-anledning-av-covid-19/>

Curley, M.A.Q., Broden, E.G. & Meyer, E.C. *Alone, the hardest part*. Intensive Care Med (2020).

<https://link.springer.com/article/10.1007/s00134-020-06145-9>

How ethically challenging are challenge trials? <https://www.nuffieldbioethics.org/blog/how-ethically-challenging-are-challenge-trials>

Denise M. Dudzinski, Benjamin Y. Hoisington & Crystal E. Brown (2020). *Ethics Lessons From Seattle's Early Experience With COVID-19*. The American Journal of Bioethics, 20:7, 67-74, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1764137>

Sheri Fink (2020) *Ethical Dilemmas in Covid-19. Medical Care: Is a Problematic Triage Protocol Better or Worse than No Protocol at All?* The American Journal of Bioethics, 20:7, 1-5, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1788663>

Matthew K. Wynia & Peter D. Sottile (2020). *Ethical Triage Demands a Better Triage Survivability Score*. The American Journal of Bioethics, 20:7, 75-77, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1779412>

New Programme Helps Frontline Healthcare Workers at Risk from PTSD and Depression. Oxford University.

<https://www.ox.ac.uk/news/2020-07-24-new-programme-helps-frontline-healthcare-workers-risk-ptsd-and-depression>

Fantastic opportunity! Vacancy Researcher in the Ethics of Prenatal Genetics and Genomics Nuffield Department of Population Health, Old Road Campus, Headington, Oxford. <https://www.ethox.ox.ac.uk/opportunities/vacancies>

Vecka 30

Ny chefläkare i Örebro vill stärka etiken. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/24/ny-cheflakare-i-orebro-vill-starka-etiken/>

Flera regioner uppger för Ivo att palliativvård sattes in för snabbt i början av pandemin och att bedömningarna var generella snarare än individuella. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/flera-regioner-palliativ-var-d-sattes-in-for-snabbt/>

Ivo kritik till läkare för isolering av misstänkt coronasmittad patient. <https://lakartidningen.se/aktuellt/patientsakerhet/2020/07/lakare-kritiseras-for-isolering-av-misstankt-coronasmittad-patient/>

Motståndarna till frivillig dödshjälp gömmer sig bakom semantiken: de erkänner inte att dödshjälp pågår i Sverige trots att vi vet att så är fallet. Det skriver Staffan Bergström i en replik. <https://www.svd.se/hyckleri--dodshjalp-pagar-i-sverige>

Läkaretiken säger bota och lindra. Men vad är etiskt riktigt om det enda botemedlet är dödshjälp? En intervju med etikprofessorn Göran Collste. <https://www.svd.se/etikprofessor-om-dodshjalp-komplicerat>

Vården behöver inga fler riktlinjer och ramverk. Av Lars Jacobsson. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/21/varden-behover-inga-fler-riktlinjer-och-ramverk/>

Coronavirus: new social rules are leading to new types of stigma. By Simon Nicholas Williams Swansea University, Kimberly Dienes Manchester University. <https://theconversation.com/coronavirus-new-social-rules-are-leading-to-new-types-of-stigma-142885>

Wolpe, P.R. (2020), *Rethinking Ethical Categories in the Age of Technology*. Hastings Center Report. doi:10.1002/hast.1111 <https://onlinelibrary.wiley.com/action/showCitFormats?doi=10.1002%2Fhast.1111>

Police surveillance of Black Lives Matter shows the danger technology poses to democracy. <https://theconversation.com/police-surveillance-of-black-lives-matter-shows-the-danger-technology-poses-to-democracy-142194>

Vecka 29

Svårt ALS-sjuka Per avslutade sitt liv i tisdags – med hjälp av läkaren Staffan Bergström. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/svart-als-sjuka-per-avslutade-sitt-liv-i-tisdags-med-hjalp-av-lakare/>

"Jag hoppas att mitt ärende ska hjälpa andra läkare" säger Staffan Bergström i en intervju.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/17/jag-hoppas-att-mitt-arende-ska-hjalpa-andra-lakare/>

"Läkare väntas få fler frågor om dödshjälp" säger Kenneth Johansson ordförande Statens medicinsk-etiska råd.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/17/lakare-vantas-fa-fler-fragor-om-dodshjalp/>

"Frivillig dödshjälp är en mänsklig rättighet" en debattartikel underteckna av ett flertal debattörer. <https://www.dn.se/debatt/frivillig-dodshjalp-ar-en-mansklig-rattighet/>

"Ge patienter upprättelse vid bristfällig hälso- och sjukvård". En debattartikel av Annika Åkerberg, människorättsjurist på

Civil Rights Defenders. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/16/ge-patienter-upprattelse-vid-bristfallig-halso--och-sjukvard/>

Enhetliga riktlinjer för journalgranskning bör utformas för att säkerställa att patientintegriteten värnas likadant i alla regioner, skriver flera debattörer. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/15/vem-har-ansvaret-for-hur-journalgranskning-far-goras/>

"Katastrofmedicin måste bli obligatorisk utbildning". En debattartikel av fyra företrädare för katastrof- och försvarsmedicin.

<https://www.dn.se/debatt/katastrofmedicin-maste-bli-obligatorisk-utbildning/>

New Report! The Academy of Medical Sciences. *Preparing for a challenging winter 2020/21*. <https://acmedsci.ac.uk/file-download/51353957>

Utilizing parents to handbag ventilate when resources are scarce: Is it ethical? By Emily E. Barsky and Sadath Sayeed.

<https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/07/14/utilizing-parents-to-hand-bag-ventilate-when-resources-are-scarce-is-it-ethical/>

Fathers' mental health: why is it important? By Dr Andrew Mayers Bournemouth University, UK.

<https://blogs.biomedcentral.com/bmcseriesblog/2020/06/22/fathers-mental-health-why-is-it-important/>

Perspective. The New Stability. Anna DeForest, M.D., M.F.A. NEJM. July 17, 2020.

https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp2016293?query=featured_home

Steel R, Buchak L, Eyal N. *Why continuing uncertainties are no reason to postpone challenge trials for coronavirus vaccines.* Journal of Medical Ethics Published Online First: 13 July 2020. <https://jme.bmj.com/content/early/2020/07/12/medethics-2020-106501>

Ethicists as a Force for Institutional Change and Policies to Promote Equality. By Amelia K. Barwise.

<https://www.thehastingscenter.org/ethicists-as-a-force-for-institutional-change-and-policies-to-promote-equality/>

Harvard Bioethics Update: July 2020.

<https://myemail.constantcontact.com/Harvard-Bioethics-Update--July-2020.html?soid=1121322547811&aid=EyVNsdg300k>

Reardon, Jenny, “*Why and How Bioethics Must Turn toward Justice: A Modest Proposal,*” in *For “All of Us”? On the Weight of Genomic Knowledge*, ed. J. M. Reynolds and E. Parens, special report, *Hastings Center Report* 50, no. 3 (2020): S70– S76.

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/hast.1158>

Vecka 28

Fem skäl att inte överge patienter som är i behov av palliativ vård. En debattartikel skriven av medlemmar i Svensk förening för palliativ medicin. <https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/07/fem-skal-att-inte-overge-patienter-som-ar-i-behov-av-palliativ-varld/>

Sverige svek de äldre i början av pandemin. <https://www.dn.se/ledare/sverige-svek-de-aldre-i-borjan-av-pandemin/>

Att kommunicera samhällsviktig information på olika språk är inte tillräckligt för att nå ut till utsatta grupper.

<https://www.svd.se/information-pa-olika-sprak-racker-inte>

Kritik mot chefläkarnas roll: ”*De är bakbundna*”. <https://www.svd.se/kritik-mot-cheflakarnas-roll-de-ar-bakbundna>

Ny IVO-rapport. Tillsyn av förutsättningar för individuell vård och behandling på samtliga 1700 särskilda boenden för äldre.

<https://www.ivo.se/publicerat-material/nyheter/2020/ivo-fordjupar-granskningen-av-var-d-och-behandling-pa-sarskilda-boenden-for-aldre/>

<https://ivo.se/tillsyn/ivos-tillsyn-av-aldreomsorgen-under-covid-pandemin/>

IVO-analys av intensivvårdens prioriteringar under pandemin blir klar efter sommaren.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/08/analys-av-iva-prioriteringar-klar-efter-sommaren/>

Nya siffror från Svenska palliativregistret. Många covidpatienter dör ensamma. Det finns 2882 inrapporterade avlidna i covid-19.

Uppgifterna om närvarande vid dödsögonblicket fördelas på följande kategorier: Ingen närvarande: 34,7 procent. Personal närvarande: 41,3 procent. Personal och närstående närvarande: 6 procent. Närstående närvarande: 13,5 procent. Vet ej: 4,4 procent.

JO utreder Arbetsmiljöverkets rekommendationer om skyddsutrustning. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/jo-utreder-arbetsmiljoverkets-rekommendationer-om-skyddsutrustning>

Videofilm efter webinarium 15 juni som Smer arrangerade tillsammans med Centrum för tillämpad etik vid Linköpings universitet.

Tema: Global etik och rättvisa i samband med pandemi.

<http://www.smer.se/webbfilmer/webinar-global-ethics-and-justice-in-a-pandemic/>

COVID-19 Ethics Resource Center. Journal of Ethics. American Medical Association. The following resources aim to promote ethical reflection and decision making during this pandemic.

<https://journalofethics.ama-assn.org/covid-19-ethics-resource-center>

Churchill, Larry R., King, Nancy M. P., and Henderson, Gail E., "The Future of Bioethics: It Shouldn't Take a Pandemic," Hastings Center Report 50, no. 3 (2020): 54– 56. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/hast.1133>

Farisco, M., Evers, K. & Salles, A. *Towards Establishing Criteria for the Ethical Analysis of Artificial Intelligence*. Sci Eng Ethics (2020). <https://doi.org/10.1007/s11948-020-00238-w>

Vecka 27

Macchiarini-patient begär skadestånd för att kirurg vid Karolinska universitetssjukhuset utförde operation utan samtycke. <https://centrumforrattvisa.se/teddy-bondefalk-begar-skadestand-for-att-kirurg-vid-karolinska-universitetssjukhuset-utforde-operation-utan-samtycke/>

Ny forskning. *Stora skillnader i överdödlighet våren 2020 utifrån födelseland.* Av Erik Hansson m.fl. <https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/originalstudie/2020/06/stora-skillnader-i-overdodlighet-varen-2020-utifran-fodelseland/>

Feltolkning av ett EU-direktiv stoppar studier på medvetslösa. En debattartikel av tre överläkare i anesthesiologi och intensivvård. <https://www.svd.se/feltolkning-stoppar-studier-pa-medvetslosa>
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/06/lat-medvetslosa-patienter-delta-i-kliniska-lakemedelsstudier/>

Jag lyssnar avundsjukt på äldre kollegor som inte bara är sjukdomsexperter, utan också människoexperter. En krönika av **Gustav Brattström**, ST-läkare allmänmedicin. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kultur-2/kronika/2020/07/jag-lyssnar-avundsjukt-pa-aldre-kollegor-som-inte-bara-ar-sjukdomsexperter-utan-ocksa-manniskoexperter/>

Could Humor in Health Care Become Malpractice? Scott J. Schweikart, JD, MBE. *AMA J Ethics.* 2020;22(7):E596-601. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/could-humor-health-care-become-malpractice/2020-07>

Coronavirus: it is morally indefensible for a nation to keep life-saving drugs for itself. <https://theconversation.com/coronavirus-it-is-morally-indefensible-for-a-nation-to-keep-life-saving-drugs-for-itself-141734>

Why fairness matters more than equality – three ways to think philosophically about justice. <https://theconversation.com/why-fairness-matters-more-than-equality-three-ways-to-think-philosophically-about-justice-140954>